



Sarviniemen kärki

Etelä-Karjalan virkistysaluesäätiö sr

Toimintakertomus 2017



TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2017

YLEISTÄ

Virkistysaluesäätiön toiminnan tavoitteet

Säätiön toiminnan tarkoituksena on turvata säätiön toiminnassa mukana olevien kuntien asukkaiden virkistys-, matkailu- ja vapaa-ajankäyttöön soveltuvien alueiden käyttömahdollisuudet Etelä-Karjalassa. Tarkoituksensa toteuttamiseksi säätiö hankkii omistukseensa maa- ja vesialueita ja järjestää kuntien asukkaille virkistys- ja vapaa-ajankäyttöön soveltuvia palveluja luontoympäristössä.

Säätiön toiminnan alkuvaiheen aluehankintojen jälkeen säätiön toiminta on keskittynyt virkistysalueiden ylläpitämiseen ja niiden palveluiden kehittämiseen sekä palveluista tiedottamiseen. Säätiö osallistuu myös luonnon virkistyskäytön yleiseen kehittämiseen sekä luontomatkailun edistämiseen Etelä-Karjalassa.

Yleinen kuvaus ja arvio Etelä-Karjalan virkistysaluesäätiön vuodesta 2017

Suomen juhlavuosi oli säätiöllekin hieno tapahtumavuosi: säätiö osti Lahnasenkosken alueen ja voimalaitoksen sekä teki Metsähallituksen kanssa 20 vuoden vuokraopimuksen Taipalsaaren Sarviniemestä. Virkistysaluesäätiö sai myös ensimmäisen lahjoituksen, kun Aimo Kokkonen Parikkalassa lahjoitti omistamansa noin 1 ha palstan liitettäväksi viereiseen Tarassiinlahden tilaan.

Suomi 100 -juhlintaan säätiö osallistui olemalla mukana yhteistyökumppaneiden järjestämissä tapahtumissa tekemässä retkikohteita tutuiksi ja ylläpitämällä retkeilypalveluja lukuisissa kohteissa.

Virkistysalueet, retkisatamat ja retkikohteet olivat asukkaiden ja matkailijoiden käytössä entiseen tapaan. Säätiön omistamia ja hallinnoimia retkikohteita huollettiin ja rakenteisiin tehtiin tarvittavia kunnostuksia yhteistyötahojen toimesta. Pienemmät kunnostukset sisältyvät säätiön perusrahoituksella katettavaan alueiden ylläpitoon, vuonna 2017 oli käytettävissä Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen ja kuntien myöntämää investointihankerahoitusta Muukonsaarella, Satamosaarella, Rastinniemessä ja Ruuhonsaarella.

Kuluneena vuonna Etelä-Karjalan virkistysaluesäätiö toteutti tavoitteiden mukaista toimintaa kustannustehokkaasti ja näkyvästi monesta lähteestä tulevien rahoitusten avulla ja yhteistyökumppanien kanssa.



Virkistysaluesäätiön toiminta-alue



Etelä-Karjalan virkistysaluesäätiön perustajakunnat ovat **Lappeenranta, Imatra, Joutseno ja Taipalsaari** (1990).

Myöhemmin säätiön toimintaan ovat tulleet mukaan **Savitaipale** (1998), **Suomenniemi** (2001), **Rautjärvi** (2002), **Ruokolahti** (2003), **Parikkala** (2007) ja **Luumäki** (2008). **Lemi** (2013). Säätiön toiminta kattaa koko maakunnan alueen. Joutseno yhdistyi Lappeenrantaan 2009 ja Suomenniemi liittyi Mikkelin kaupunkiin 2013. Säätiön toiminta kattaa koko Etelä-Karjalan maakunnan ja toimintaa on rahoittamassa kaikki 9 kuntaa.

SÄÄTIÖN HALLINTO JA ORGANISAATIO

Hallitus

Säätiön toiminnasta vastaa hallitus, johon säätiön toiminnassa mukana olevat kunnat nimeävät edustajat vaalikausittain. Vuonna 2017 kunnallisvaalikausi vaihtui kesäkuussa, jonka jälkeen kunnat nimesivät uudet luottamushenkilöt Etelä-Karjalan virkistysaluesäätiön hallitukseen. Uusi hallitus saatiin koolle syyskuussa.

Hallituksen jäsenet edellisen vaalikauden loppuun:

Nimeäjäkunta

Imatra

Lappeenranta

Lemi

Luumäki

Parikkala

Rautjärvi

Ruokolahti

Savitaipale

Taipalsaari

Varsinaiset jäsenet

Jani Telkkä (pj)

Kyllikki Vainikka

Irmeli Roste

Juha Koivisto

Tuula Uro

Kerttu Friman-Nummila

Terho Kemppinen

Vesa Kokkonen

Leena Byckling

Asko Saikko

Varajäsenet

Antti Riikonen

Jaana Rikkinen

Marjatta Turunen

Lasse Nisonen

Helena Liiri

Annikki Silventoinen

Heimo Repo

Pentti Luukkonen

Riitta Mäkinen

Kimmo Kylämies



Hallitus kokoontui kevätkokoukseen Taipalsaaren Rantatuvalla 5.5. ennen Sarviniemen vuokrasopimuksen allekirjoitustilaisuutta.



Hallituksen jäsenet syyskuusta 2017 vuoteen 2021:

Nimeäjäkunta

Imatra

Lappeenranta

Lemi

Luumäki

Parikkala

Rautjärvi

Ruokolahti

Savitaipale

Taipalsaari

Varsinaiset jäsenet

Ilkka Nokelainen (pj)

Irmeli Roste

Virpi Valkeapää

Matti Tapanainen

Marja Laari

Hanna Kaijansinkko

Josefina Nissilä

Mika Vanhatalo

Merja Pusa

Kimmo Kylämies (vpj.)

Varajäsenet

Ilpo Ilves

Nina Kokko

Janita Kronqvist

Jarmo Tölski

Kati Honkio-Saareks

Kerttu Friman-Nummila

Liisa Terävä

Pekka Kaski

Kari Koririnta

Johannes Moisio

Hallituksen kokoukset vuonna 2017

Vanha hallitus

14.3. Tilinpäätöskokous Parikkalan kunnantalolla

5.5. Kevätkokous Taipalsaarella Rantatuvalla (Sarviniemen vuokrasopimuksen yht.)

14.6. Rautjärvellä Simpeleen Teboililla (Lahnasenkosken kaupantekotilaisuuden yht.)

Uusi hallitus

21.9. m/s Christina, Imatran satamasta, tutustuminen retkisatamiin

8.11. Syyskokous Lappeenrannan kaupungintalolla



Uuden hallituksen jäsenet
tutustuivat Ilkonsaareen
21.9.2017.

Työvaliokunta

Säätiön sääntöjen mukaan hallituksen kokousten valmistelua ja päätösten toimeenpanoa sekä säätiön juoksevia asioita hoitaa työvaliokunta, johon kuuluvat asemansa puolesta hallituksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä 1-2 muuta jäsentä. Työvaliokunnassa olivat alkuvuonna puheenjohtaja Jani Telkkä, varapuheenjohtaja Kyllikki Vainikka ja hallituksen jäsenet Irmeli Roste ja Tuula Uro. Tämä työvaliokunta piti kaksi kokousta.

Uusi hallitus valitsi työvaliokuntaan puheenjohtaja Ilkka Nokelaisen ja varapuheenjohtaja Kimmo Kylämiehen lisäksi Irmeli Rosteen ja Mika Vanhatalon. Uusi työvaliokunta piti yhden kokouksen syksyllä. Kokousten välillä asiamies oli puheenjohtajien ja työvaliokunnan kanssa yhteydessä myös palaverien välillä säätiön asioihin liittyvissä kysymyksissä.

Asiamies/toiminnanjohtaja

Asiamiehen/toiminnanjohtajan tehtäviä on hoitanut MMM (metsänhoitaja) Hanna Ollikainen syksystä 2003 asti, säätiön työntekijänä 1.5.2004 lähtien. Osa-aikaisen toiminnanjohtajan palkkakustannuksista vastaa Etelä-Karjalan liitto, joka nosti vuoden 2017 alussa työajan 2 viikkoon kuukaudessa (aiemmin 1 viikko/kk).

Ollikainen on toiminut myös projektipäällikkönä säätiön hallinnoimissa EU-projekteissa vastaten projektien toteuttamisesta, jolloin palkkakustannuksia voi kirjata hankkeille. Vuonna 2017 toiminnanjohtajan työllisti *'Retkisatamat Geopark-kuntoon'* -investointihankkeen toimenpiteiden valmistelu ja huhtikuussa käynnistyneen *'Sarviniemi retkikohteeksi'*-hankkeen projektipäällikön tehtävät. Lisäksi säätiö lähti osatoteuttajaksi kahteen muiden hallinnoimaan hankkeeseen: *'Saimaa Geoparkin opasteet'* / Saimaa Geopark ry ja *'Etelä-Karjalan pyöräilyn teemareitit'* / Etelä-Karjalan liitto. Toiminnanjohtajan työaika oli tammi-huhtikuussa 75 % ja toukokuun alusta lähtien käynnistyvien hankkeiden ansiosta 100 %.

Säätiön toiminnanjohtajana Ollikainen toimii hallituksen ja työvaliokunnan sihteerinä sekä hoitaa yhteydet sidosryhmiin, edustaa virkistysaluesäätiötä eri tahojen kanssa tehtävässä yhteistyössä ja muiden tahojen hallinnoimissa hankkeissa, jotka liittyvät virkistysaluesäätiön toimialaan.

Toimisto ja säätiön osoite

Asiamiehelle on vuokrattu toimistohuone Imatralta. Toimisto muutti kesäkuun alussa Imatran Tietotalosta Imatran kaupungintalon 3. kerrokseen Saimaa Geoparkin toimiston yhteyteen.

Samalla säätiön virallinen osoite muutettiin Etelä-Karjalan liitosta (Kauppakatu 40 D, 53100 Lappeenranta) toimiston osoitteeseen **Virastokatu 2, 55100 Imatra**. Postin suora kulku toiminnanjohtajalle nopeuttaa asioiden hoitoa, kun osoitteenmuutos saatiin pääosin toimimaan vuoden loppuun mennessä.

Taloushallinto

Samaan muuton kanssa ajankohtaan toteutettiin tilitoimiston vaihdos. Toukokuun loppuun saakka laskujen maksamisen hoiti toiminnanjohtaja Hanna Ollikainen ja kirjanpidosta vastasi Tilitoimisto Suomen Talousverkko Oy Lappeenrannassa.

Kirjanpito ja laskujen maksu siirrettiin Imatran YH-Rakennuttajalle, jolla on käytössä sähköinen laskujen käsittelyohjelmisto. Myös Talousverkolta saatiin tarjous sähköisestä laskujärjestelmästä, mutta vaihto oli edullisempi sekä kustannuksiltaan että toiminnallisesti. Tilitoimisto hoitaa myös palkkojen ja palkkioiden maksut sekä tekee tilinpäätöksen ja veroilmoituksen. Yhteistyö uuden tilitoimiston kanssa on sujunut erittäin hyvin ja joustavasti, kun tietoliikenneyhteydet (VPN) saatiin kuntoon.

Tilitoimiston vaihdoksen yhteydessä tuli tarpeen vaihtaa säätiön rahaliikenne Nordeasta Etelä-Karjalan Osuuspankkiin, koska Imatran YH-Rakennuttajan laskujärjestelmä on yhteensopiva pankin järjestelmien kanssa. Hankerahoituksen aiheuttamien ajoittaisten kassaongelmien vuoksi Nordeasta käytössä ollut tililuotto



sanottiin irti ja tehtiin 30 000 euron tililuottosopimus Osuuspankin kanssa. Luottoa ei käytetty vuonna 2017. Nordean tili säilytettiin vielä käytössä, sillä retkisatamissa on Nordean tili saunamaksujen maksuohjeessa – ohjeet päivitetään ennen ensi kesää.

Tilintarkastajat

Säätiön sääntöjen mukaan tilintarkastaja valitaan neljän kalenterivuoden toimiajalle hallituksen kausien mukaisesti. Kuntavaalien aikataulun muutoksen vuoksi vanha hallitus valitsi tilintarkastajan seuraavalle kaudelle kevätkokouksessa. Voimassa olevien sääntöjen mukaan säätiöllä on yksi tilintarkastaja, hallitus hyväksyi PriceWaterhouseCoopersin tarjouksen.

Säätiön tilintarkastajana 2017-2021 toimii Price WaterhouseCoopers Oy, jossa päävastuullinen tarkastaja on KHT Päivi Värjä. Varatilintarkastajana toimii tilintarkastusyhteisö Price WaterhouseCoopers Oy.

SÄÄTIÖN VIRKISTYSALUEET

Säätiön omistamat virkistysalueet

Virkistysaluesäätiö on hankkinut alueita maakunnan asukkaiden yleiseen virkistyskäyttöön. Nykyisin säätiöllä on omistuksessaan Saimaalla yhteensä 6 saarikohdetta ja 3 maitse tavoitettavaa virkistysaluetta. Saimaan vesistön ulkopuolella merkittävin kohde on Hiitolanjoen molemmin puolin sijaitseva virkistysalue Rautjärvellä (kaksi erillistä aluetta) sekä lintutornit Pien-Rautjärvellä Parikkalassa (kaksi erillistä kohdetta).

Säätiön maa-alueet laajenivat kahdessa kohteessa: **Hiitolanjoen Lahnasenkoski** voimalaitoksineen ja patorakennelmineen siirtyi Virkistysaluesäätiön omistukseen, maa-alueen pinta-ala noin 0,5 ha. **Tarassiinlahden** lintutornin alue Parikkalan Pien-Rautjärvellä kasvoi 1 hehtaarilla, kun Aimo Kokkonen lahjoitti omistamansa palstan säätiölle. Tämä oli ensimmäinen Virkistysaluesäätiön saama lahjoitus.



Maakuntajohtaja Matti Viialainen, Rautjärven kunnanjohtaja Harri Anttila ja Vantaan Energia Oy:n ympäristöpäällikkö Hannu Laine Lahnasenkoskella kauppakirjan allekirjoituksen jälkeen 14.6.2017.

Lahnasenkosken hankinnan tarkoituksena on voimantuotannon lopettaminen ja patorakennelmien muutos, joka mahdollistaa vaelluskalojen nousun ja lisää poikastuotantoaluetta – toimenpiteet lisäävät myös virkistysarvoja. Vantaan Energia vastaa voimalaitoksen toiminnasta padon muutostöiden aloittamiseen asti.



Tarassiinlahdelta säätiölle lahjoitettu lisäalue näkyy kuvassa lintutornin takana oikealla. Puusto on 30-vuotiasta istutettua tervaleppää. Kuva otettu 25.5.2017 lahjakirjan allekirjoituspäivänä.

Sopimuskohteet

Omien alueiden lisäksi säätiö on hankkinut virkistysalueita ja retkitukikohtia sopimuksilla. Uusi vuokrasopimus tehtiin Metsähallituksen kanssa n. 7 ha alueesta Sarviniemessä. Pitkäaikaisilla vuokrasopimuksilla on vuokrattu myös alueet Kuolimolta Savitaipaleella; Lepänkannon ranta Lääkäriseura Duodecimilta ja rantautumispaikka Suomensalon saaresta Metsähallitukselta. Tornator Oy:n kanssa on sopimus Riitjärven ja Valkjärven (Heinlahden) laavukohteista. Nämä Ruokolahdella sijaitsevat metsästystukikohdat ovat käytettävissä retkeilyyn metsästyskauden ulkopuolella.

Lisäksi säätiö ylläpitää laavuja Lappeenrannan kaupungin alueella Lappeenrannan seurakuntayhtymältä vuokratuilla alueilla Ruohosaarella ja Karhusaarella. Kempin laavu Vilkjärvellä ja Hämmänauteensuon laavu sijaitsevat Lappeenrannan kaupungin maalla. Uusimmat sopimuskohteet ovat Lemin kunnan omistuksessa olevat rantakohteet Mielakanranta ja Monnonlahti Pien-Saimaalla.



Karhusaaren laavulla järjestettiin 10-vuotistapahtuma 10.2.2017 yhteistyössä Lappeenrannan kaupunginliikuntaviston, Lappeenrannan seudun ympäristötoimen, Saimaan Ladun kanssa Lappeenrannan seurakunnan kanssa.

Muukonsaaren leirikeskus

Toistaiseksi voimassa oleva sopimus Muukonsaaren leirikeskukseen ylläpidosta Lappeenrannan kaupungin kanssa on voimassa vuodesta 2015. Säätiön visiona on kehittää Muukonsaaren leirikeskuksesta Saimaa Geoparkin retkikeskus, joka palvelee sekä paikallisia asukkaita että matkailijoita.

Leirikeskukseen rakennuksia vuokratuloilla oli tarkoitus kattaa alueen huolto- ja ylläpitokustannukset. Tämä tavoite ei toteutunut vielä kukaan kuluneena vuonna, vaikka kohdetta on pyritty markkinoimaan paikallisille matkailu- ja seuratoimijoille. Markkinointi- ja tapahtumayhteistyötä käynnistettiin ohjelmapalveluyritys TaigaSaimaan kanssa ja hankerahoituksella hankittiin kaksi soutuvenettä tarjoamaan ratkaisua saareen pääsemiseksi.

Muukonsaaren kehittäminen palvelemaan uusia käyttäjäryhmiä jatkui *'Retkisatamat Geopark-kuntoon'* -hankkeella, joka jatkuu vielä seuraavan vuoden.

Sarviniemi

Toista vuotta käydyt neuvottelut Metsähallituksen ja Puolustusvoimien kanssa Etelä-Karjalan liiton johdolla saatiin päätökseen, ja vuokrasopimus solmittiin arvokkaassa tilaisuudessa Sarviniemessä 5.5.2017. Leader Länsi-Saimaa ja Etelä-Karjalan Säästöpankkisäätiö myönsivät avustuksen Sarviniemen alueen kunnostamiseen ja retkeilypalvelujen suunnittelua varten.

Sarviniemen alue sai paljon myönteistä julkisuutta vuokrasopimuksen lisäksi kehittämishankkeessa toteutetuista tapahtumista. Sijainti on toisella Salpausselällä keskeisellä paikalla Saimaalla luo mahdollisuudet toteuttaa Sarviniemeen merkittävä luontomatkailua tukeva käyntikohde sekä portti Saimaalle Geoparkin muihin kohteisiin.



Leader-rahoitus saatiin kehittämishankkeelle, jota ei voinut käyttää rakentamiseen. Säästöpankkisäätiön avustuksessa ei ollut tätä rajoitusta, joten sillä voitiin teettää kevyitä palvelurakenteita retkeilijöille.

Etelä-Karjalan virkistysaluesäätiön maaomaisuus on 31.12.2017:

Omat alueet	Kunta	Hankinta- vuosi	Pinta-ala	Kauppahinta	Saatu valtion- avustus (€)
Ilkonsaari	Taipalsaari	1990	19,1 ha	290 124 €	87 037
Satamosaari	Joutseno	1991	4,2 ha	97 549 € (saunamökki)	42 869
		1998	5,5 ha	42 047 €	21 023
		2000	0,7 ha	2 195 €	1 098
Päihäniemi	Taipalsaari	1993	30,1 ha	151 369 €	75 685
Ruuhonsaaret	Taipalsaari	1995	76,8 ha	(yksi kauppa)	206 030
Rastinniemi	Taipalsaari	1995	8,5 ha	412 060 €	
Hietasaari	Taipalsaari	1999	1,3 ha	6 728 €	3 364
Hiitolanjoki alueen myynti Lahnasen osto	Rautjärvi	2004	33,1 ha	100 000 €	30 000
		2013	- 0,8 ha	(1 500 €)	-
		2017	0,57 ha	* x €	-
Palosensaari	Suomenniemi	2005	0,9 ha	9 000 €	2 700
Huuharanta	Ruokolahti	2007	5,6 ha	51 000€	15 300
Pohjanranta	Parikkala	2007	0,7 ha	5 000 €	1 500
Tarassiinlahti (lahjoitus)	Parikkala	2007	2,9 ha	5 600 €	1 680
		2017	1,05 ha	-	-
Pullikainen	Lappeenranta	2010	6,0 ha	70 000 €	21 000
Yhteensä			195,4 ha	1 291 172 €	509 285 €

* Kauppahintaa ei saa antaa julkisuuteen (kauppakirjan ehto)

Sopimusten perusteella ylläpidettävät alueet ja kohteet 31.12.2017:

Sopimuksin hankitut kohteet	Kunta	Sopimuskumppani, / alueen omistaja	Vuokrasopimus voimassa
Lepänkanto	Savitaipale	Suomalainen lääkäriseura Duodecim	2000-2025
Valkjärvi ja Riitjärvi	Ruokolahti	Tornator Oyj	2016- toistaiseksi
Ruuhosaari	Lappeenranta	Lappeenrannan srk-yhtymä	31.12.2020 asti
Karhusaari	Lappeenranta	Lappeenrannan srk-yhtymä	31.12.2020 asti
Suomensalo	Savitaipale	Metsähallitus	2006-2026
Kempin laavu	Lappeenranta	Lappeenrannan kaupunki	toistaiseksi
Hämmäauteensuo	Lappeenranta	Lappeenrannan kaupunki	toistaiseksi
Salpaliinjan kohteet Hostikan alueella (entinen Ylämaa)	Lappeenranta	Senaattikiinteistöt	toistaiseksi
Monnonlahti ja Mielakanranta	Lemi	Lemin kunta	2013-2020
Muukonsaari	Lappeenranta	Lappeenrannan kaupunki	2015-toistaiseksi
Sarviniemi	Taipalsaari	Metsähallitus	2017 - 2037



Virkistysalueiden palvelut

Kaikki säätiön virkistysalueet on varustettu retkeilijöitä palvelevilla rakenteilla. Satamosaarella on kaksi saunaa, Hietasaarella ja Ruuhonsaarella on myös saunat. Muissa kohteissa on grillikatoksia, laavuja ja nuotiosijoja. Käymälä on välttämätön palvelu, joka onkin jokaisessa kohteessa ja isommilla alueilla useita. Tarassiinlahdella, Pohjanrannalla ja Hiitolanjoella on lintutornit.

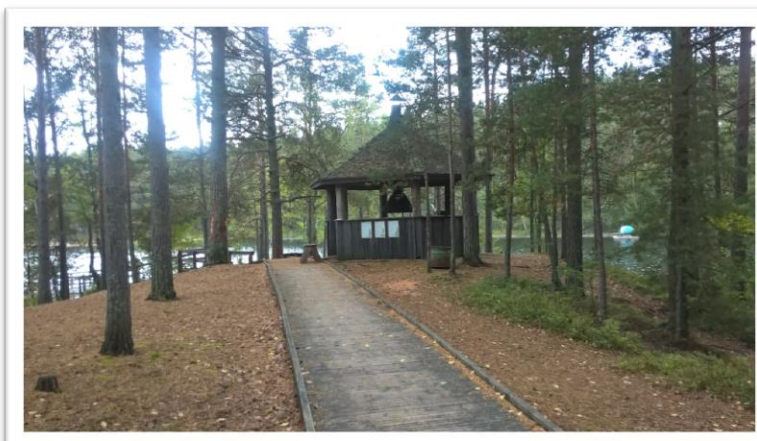


Päihäniemi on suosittu alue, ja sinne pääsee autolla lähelle. Autojen ranta-alueelle ajamisen vähentämiseksi alueelle rakennettiin pysäköintialue.

Liikuntaesteisille liikkumista helpottavia rakenteita on Satamosaarella, Ilkonsaarella ja Hiitolanjoen Kangaskoskella. Pien-Rautjärven lintutornien alatasanteelle pääsee pyörätuolilla, näissä kohteissa on myös inva-mitoituksen mukaiset tilavat käymälät. Vastaavat käymälät on myös Päihäniemen ja Lepänkannon alueilla, joissa maasto on melko tasaista ja kovapohjaista kangasmaata.

Retkisatamista laitureita on Satamosaarella, Ilkonsaarella, Ruuhonsaarella ja Pullikaisensaarella, sekä sopimuskohteista Karhusaarella ja Muukonsaarella.

Uusina investointeina toteutettiin laiturikapasiteetin lisäys Satamosaaren, polttopuukatos Rastinniemeen sekä pesupaikka Ruuhonsaaren saunalle. Investointihankkeessa suunniteltujen grillikatosten rakentaminen siirtyi seuraavalle vuodelle, rakentaja on valittu hankerahoituksen edellyttämän kilpailutuksen perusteella.



Satamosaaren 2000-luvun alussa rakennettu esteetön kulkuväylä laiturilta grillikatokselle suojaa myös maastoa, kun kulku keskittyy siihen. Korjaustarpeisiin tulee varautua lähivuosina.

Alueiden huolto ja kunnossapito

Alueiden huollosta on tehty eri yhteistyökumppaneiden kanssa pitkäaikaiset sopimukset, joiden perusteella alueiden huolto toteutui aikaisempien vuosien tapaan. Tärkein yhteistyökumppani on **Pidä Saaristo Siistinä ry**, jonka huoltoalus Roope-Saimaa kiersi säätiön retkisatamat kahden viikon välein kesällä 2017. Huoltoalus vaihtui kesken kauden, kun järjestö sai uuden aluksen Turun saaristoon ja sieltä vapautunut alus korvasi vanhan huoltoaluksen Saimaalla.

M/s Roope-Saimaan miehistön tehtäviin sisältyy alueen yleissiistiminen, saunojen käyttöönotto keväällä ja pesut kesän mittaan sekä pienten puutteiden korjaaminen. Tarpeen mukaan hoidetaan kirveiden ja sahojen uusiminen, polttopuiden kuljetus ja siirto katoksiin sekä saunamaksulippaiden tyhjentäminen.

Muissa kohteissa alueiden huollosta vastasivat

Ruohosaari	Saimaan Latu ry
Hämmäauteensuon laavu	Lappeen Riento ry
Kempin laavu	Vilkjärven Erä ry
Ruokolahden laavut	SK Vuoksi ry
Palosensaari	Elinkeinoyhtymä Viitikka & Pöntinen
Hiitolanjoki	Kokkolanjoen Erämiehet ry
Päihäniemi	Tmi Pelastusrengas / Juha Ronkainen
Karhusaari	Tmi Pelastusrengas / Juha Ronkainen
Huuhanranta	Riitta Muhli ja Antti Karhu
Tarassiinlahti	Jarmo Paakkinen
Lepänkanto	Savitaipaleen nuorison tuki ry
Muukonsaari	Tmi Pelastusrengas / Juha Ronkainen
Monnonlahti ja Mielakanranta	Mikko Ikävalko



Pohjanrannan lintutornilla tehtiin pikakorjaus keväällä ennen tornien taisto-tapahtumaa lintuharrastajien toimesta. Kesällä paikallinen kyläyhdistys uusi lintutornin lattian kokonaan ettei pääse tapahtumaan vahinkoja.

Muut yhteistyökumppanit

Virkistysalueiden viihtyisyys on tärkeää alueen käyttäjille. Perushuolto ei kata laajempia kunnostuksia, jotka ovat tulevat ajankohtaisiksi joskus yllättäen kovassa käytössä olevien rakenteiden ikääntyessä. Välttämättömät kiireelliset korjaukset on pyritty ja pyritään teettämään joko kohteen huollosta vastaavan tai muun tahon avulla.

Edellisinä vuosina käyntiin lähtenyt yhteistyö eri tahojen kanssa jatkui ja uusiakin tahoja tarjoutui talkoisiin. Erityisesti Sarviniemessä järjestetyt talkoot saivat mukaan osallistujia. Pienet rakennustyöt, polttopuuhuolto ja ympäristön siistiminen sopivat useiden yhteistyökumppanien toimintaan, jolloin työ yleisten virkistyskohteiden hyväksi tuo hyötyä ja hyvää mieltä molemmille osapuolille, myös alueiden käyttäjille.

Kunnat ovat myös paitsi toiminnan rahoittajia, myös tärkeitä yhteistyötahoja, joiden aloitteita ja kutsuja yhteisiin projekteihin säätiössä otetaan mielellään vastaan. Keväällä 2017 toteutettiin yhdessä Lappeenrannan kaupungin ja useiden toimijoiden kanssa Hämmäauteensuon luontopolulle uudet taulut, joissa suo- ja metsäluontoa esitellään kävijöille entistä laajemmin. Samalla säätiön toimesta kunnostettiin laavun aluetta ja hankittiin uusi nuotiogrilli. Parannukset saatiin valmiiksi toukokuussa Hämmäauteensuolla järjestettyä koululaisten luontoviikkoa, joka toteutui osana Suomi 100-vuoden luontotapahtumia.

Skiittasaaren rakentaminen Ilkonsaaressa

Saimaan Skiitat ry jatkaa ortodoksisten kappeleiden rakentamista Ilkonsaareen. Yhdistys hankkii rahoituksen ja vastaa toteutuksesta. Neljännen tsasouan vihkimistilaisuus järjestettiin 28.8.2017, vihkijänä metropoliitta Ambrosius.



Metropoliitta Ambrosius vihki neljännen tsasouan, jonka malli on Ivironin luostarin portinvartijan kappeli Kreikan Athoksella. Mukana mm. kirkkoherrat Markus Petsalo ja Timo Tynkkynen.

Metsän-, luonnon- ja ympäristöhoito

Virkistysaluesäätiön metsäomaisuuden hoitoa varten on tehty metsäsuunnitelma vuosille 2016-2025. Etelä-Karjalan metsänhoitoyhdistyksen laatiman suunnitelman ensisijaiset tavoitteet säätiön metsien hoidossa ovat virkistyskäyttö, maisemanhoito ja luonnon monimuotoisuuden ylläpito. Hakkuita ei tehty säätiön alueilla vuonna 2017.

Luonnonsuojelu

Virkistysalueet eivät ole luonnonsuojelualueita, mutta säätiön alueita koskevat eräät suojeluohjelmat (mm. harjujensuojeluohjelma) ja kaavoihin merkityt rajoitukset. Metsien käsittelyssä huomioidaan luonnon monimuotoisuus, maisema ja arvokkaat elinympäristöt, rantojen käsittelystä on erityiset ohjeet maisemaan ja vesien-suojeluun liittyen.

Tiet

Virkistysaluesäätiö on osakkaana tiekunnissa Rastinniemen, Huuhanrannan, Päihäniemen, Lepänkannon ja Hämmäauteensuon virkistysalueille menevillä yksityisteillä.

VIRKISTYSALUEIDEN KÄYTTÖ

Virkistysalueiden käyttö on vapaata jokamiehenoikeuden tapaan sekä säätiön jäsenkuntien asukkaille että matkailijoille. Kehittyneitä menetelmiä tarkkojen tilastojen keräämiseen käyttäjien määrästä ei ole käytössä, vaikka luotettavat kävijäseurantatiedot olisivat tarpeelliset sekä toiminnan suunnittelua varten että rahoittajille. Vertailukelpoisen, yhtäläisen seurannan järjestämisestä ja laitteiden hankinnasta on keskusteltu muiden virkistysalue-yhdistysten kanssa ja kävijäseurannan tarve on ollut esillä myös Saimaa Geoparkin valmistelussa.

Perinteiset vieraskirjat eivät ole riittävä ja luotettava kävijäseurantaväline, sillä ne eivät säily kaikissa kohteissa, ja merkintöjä tehdään satunnaisesti. Saimaan kohteissa ainoa seurantalasto on PSSry:n huoltoalus Roope-Saimaan miehistön keräämät tiedot retkisatamien jätteistä, myös wc-paperin ja kuorikkeen kulutuksesta voi tehdä päätelmiä kävijämäärien kehityksestä. Säätiö tilastoi PSSry:n toimittamat tiedot.

Yhdistelmä kauden 2017 huoltokäynneistä Roope-Saimaa											
	Käynnit	Polttopuut	Jätesäkit	WC-paperi	Kuorike	WC-tyhj.	WC:n	Tölkit	Lasitavara	Septityhj.	Vaarallinen
	kpl	(m3)	kpl	rulla	säkki	kerta	siivous	l	l	l	jäte
SATAMOSAARI	10	60	110	16	27	14	56	3000	180	1000	0
RUUHONSAARI	8	0	92	19	26	5	32	1640	185	1500	0
RASTINNIEMI	1	0	2	1	1	2	2	0	0	0	0
HIETASAARI	4	1	28	6	5	2	4	2200	180	0	0
ILKKO särkkä	7	3,5	17	2	6	1	6	190	7	0	0
ILKKO eteläpää	9	3,5	14	7	9	2	16	330	25	0	0
PULLIKAINEN	7	3	16	4	6	1	10	450	0	0	0
YHTEENSÄ	46	71	279	55	80	27	126	7810	577	2500	0

Suosituimmat kohteet ovat Satamosaari, Ruuhonsaaret ja Hiitolanjoki, joissa kävijöitä on vuosittain useita tuhansia. Karhusaari Lappeenrannan Kaupunginlahden edustalla on suosittu talviretkikohde. Sarviniemestä on tulossa suosittu ympärivuotinen retkikohde. Satamosaaren käyttäjät ovat pääsääntöisesti veneilijöitä ja risteilyryhmiä kesäaikaan, mutta yksittäisiä kävijöitä on liikkeellä myös talviseen aikaan hiihtäen tai moottorikelkalla. Hiitolanjoella kävijöitä on myöhäiseen syksyyn mm. lohen kuduntarkkailussa, myös talviaikaan maisemapolulla on kiertäjiä, vaikka polulla ei ole talvikunnossapitoa.





Virkistysalueiden käyttäjiä on monenlaisia. Joku katsoo oikeudekseen rakentaa yleiselle rannalle. Tämä Huuhanrannalle ilmestynyt 'sauna' purettiin UPM:n toimesta, sillä se oli heidän puolella. Takana näkyvä säätiön teettämä nuotiokehä on myös siirtynyt naapurin puolelle, joka on myös kaavamerkinnältä yleistä virkistysaluetta.

Muu käyttäjäpalautte

Säätiön nettisivuilla on palautelomake ja lisäksi säätiöllä on sähköpostiosoite virkestysaluesaatio@ekarjala.fi. Palautteissa, joita tulee muutamia kuukaudessa, kävijät antavat usein kiitosta, mutta myös kritiikkiä järjestelyjä tai toisia käyttäjiä kohtaan.

YLEISET TAPAHTUMAT

- 4.2. Karhusaaren 10-vuotistapahtuma / yhteistyöryhmä
- 11.2. Luonnonpäivä Hiitolanjoki-Haarikko / Etelä-Karjalan luonnonsuojelupiiri
- 15.-20.5. Luonnonpäivätapahtumat Lappeenrannan koululaisille Hämmäuteensuolla

Tapahtumat Sarviniemessä

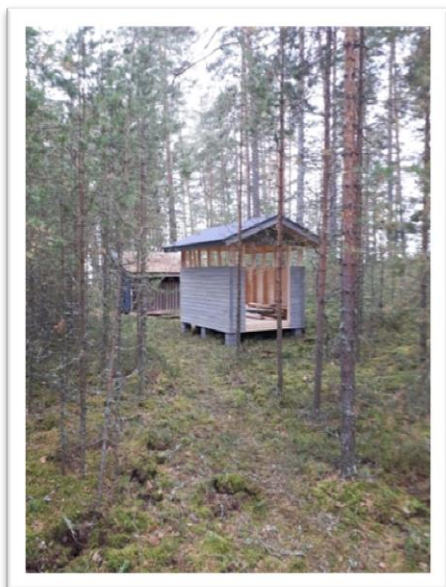
- 5.5. vuokrasopimuksen allekirjoitus (kutsuvieraille)
- 19.9. siivoustalkoot
- 10.6. siistimis-, raivaus- ja polttopuutalkoot
- 27.7. ohjelmallinen ilta: norppatietoutta ja nuotanvetonäytös
- 9.9. menneiden aikojen ilta
- 31.10. kouluvierailu Taipalsaarelta

KEHITTÄMINEN, TULEVAISUUDEN SUUNNTELU JA HANKETOIMINTA

Virkistysaluesäätiö on toteuttanut luonnon virkistyskäytön kehittämistä sekä infraa Etelä-Karjalan maakunnassa vuodesta 2000 lähtien EU-rahoitteisilla hankkeilla. Vuonna 2017 säätiö toteutti tai oli mukana poikkeuksellisen monessa eri rahoituksella toteutetussa hankkeessa. Vuonna 2016 alkaneen investointihankkeen toteutus jatkui vuoden mittaan ja lisäksi käynnistettiin yksi oma ja kaksi muiden tahojen hakemaa hanketta, joista toiminnanjohtajan palkkarahoitus kertyi.

Retkisatamat geopark-kuntoon – yleishyödyllinen investointihanke 2016 - 2018

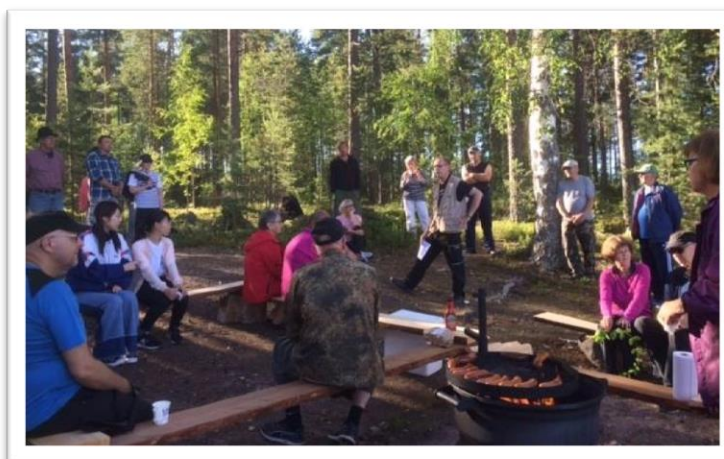
Virkistysaluesäätiön rakentamat palvelut retkisatamissa ja muilla virkistysalueilla on 2000-luvulla toteutettu pääsääntöisesti investointihankkeilla. Käynnissä olevalla hankkeella kunnostetaan retkisatamia Saimaalla ja valmistaudutaan Geoparkin tuloon. Hankkeella saatiin uusi laituri Satamosaareen, pysäköintialue Päihäniemeen, polttopuukatos Rastinniemen ja kunnostettiin Muukonsaaren rakennuksia ja aluetta. Muut suunnitellut rakenteet, mm. grillikatoksia siirtyi seuraavaan kevääseen. Muukonsaaren grillikatokselle jouduttiin hakemaan poikkeamislupa, jotta se voidaan toteuttaa suunniteltuun paikkaan.



Rastinniemen uusi polttopuukatos ja Satamosaareen siirretty laituri. Septijätteen tyhjennysäiliö on nostettu tilapäisesti laiturille, kun laiturin asennuksen yhteydessä havaittiin sen jalustan huono kunto.

Sarviniemi retkikohteeksi 2017-18

Sarviniemen uuden alueen kehittämistä, kunnostamista ja suunnittelua varten saatiin Leader-rahoitus Leader Länsi-Saimaalta. Hankkeessa työntekijänä toukokuusta joulukuulle Mari Matikainen, joka organisoii kunnostustalkoita ja tapahtumia ja keräsi palautteita alueen käyttäjiltä ja sidosryhmiltä. Alueen suunnitteluun tuli yhteistyökumppaniksi Aalto yliopiston arkkitehtiosasto, josta kaksi opiskelijaa alkoi laatia diplomityönään maisema- ja rakennussuunnitelmia. Suunnittelusta järjestettiin yleisötilaisuus joulukuussa. Hanke jatkuu suunnittelun osalta kevääseen 2018.



Sarviniemen aluetta kunnostettiin talkoilla ja tehtiin tunnetuksi yleisötapahtumilla. 27.7.2017 Ismo Marttinen kertoi tapahtumaan osallistujille saimaannorpan tarinaa.

Etelä-Karjalan pyöräilyn teemareitit 2017-18

Etelä-Karjalan liitto haki rahoituksen maakunnalliselle pyöräilyn teemareitti-hankkeelle, ja pyysi säätiöltä työresurssia ja asiantuntemusta. Toiminnanjohtaja osallistui hankkeen tilaisuuksien järjestämiseen järeittäsuunnitteluun ja kirjasi tunteja hankkeelle. Säätiö on hankkeessa osatoteuttaja, jolle palautuu tukea jälkikäteen hankkeelle kirjattujen toteutuneiden kustannusten perusteella.

Saimaa Geoparkin opasteet 2017-19

Saimaa Geopark ry aloitti toimintansa vuoden 2017 alussa. Toiminnanjohtaja Hanna Ollikainen jatkoi Saimaa Geoparkin työtä osallistuen Saimaa Geoparkin opasteet – hankkeen suunnitteluun. Virkistysaluesäätiö tuli hankkeeseen osatoteuttajaksi siten, että säätiön toiminnanjohtaja vastaa projektipäällikön tehtävistä. Saimaa Geopark ry:n kanssa laadittiin hankesopimus, jonka perusteella säätiön kustannus on noin 1000 euroa kuukaudessa koostuen henkilöstö- ja matkakuluista.

Muita hankkeita ja projekteja

Toiminnanjohtaja Hanna Ollikainen on osallistunut seuraaviin muiden tahojen hankevalmisteluun ja ohjausryhmätyöskentelyyn:

Saimaa-Laatokka CBC -hanke – Metsähallituksen valmisteleva luontomatkailun kehittämisen hanke – ei saanut rahoitusta.

Hiitolanjoki – Green River Corridor – Suomen ympäristökeskuksen valmisteleva hanke ympäristön monimuotoisuuden ja vihreiden luontokäytävien toteuttamiseksi – ei saanut rahoitusta vuoden 2017 rahoituspäätöksissä.

Dive-hanke – Imatran Seudun Kehitysyhtiön hallinnoima digitaalisten verkkojen hyödyntäminen matkailussa. Hanna Ollikainen on osallistunut ohjausryhmätyöskentelyyn, hanke päättyi vuoden lopulla.

TIEDOTTAMINEN

Nettisivut

Virkistysaluesäätiöllä on nettisivut osoitteessa www.ekvas.fi. Säätiö vastaa myös EKarjala-maakuntaportaalin retkikohteita esittelevästä retkikohderepositorista www.ekarjala.fi/retkikohteet, jonne on nyt suora linkki säätiön etusivulta. Virkistysaluesäätiöllä on myös facebook-sivu, jota seuraa yli 500 henkilöä (vuoden lopun tilanne).

Esitteet

Aikaisempina vuosina hankkeissa tuotettuja esitteitä on ollut jaossa matkailutoimistoissa ja tilaisuuksissa.

Media

Paikallinen media teki useita juttuja Virkistysaluesäätiön kohteista ja hankkeista, tietenkin Sarviniemestä ja Lahnasen voimalaitoksen kaupasta ja suunnittelusta.



LÄHIPIIRI

Säätiön maksamat palkat, palkkiot ja korvaukset vuonna 2017:

Hallitus

Hallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vuosipalkkiot yhteensä **2320,02 €**. Hallituksen jäsenille on maksettu kokouspalkkioita yhteensä **3395,53 €** ja matkakorvauksia yhteensä **1619,13 €**. Kokouspalkkio on 65 euroa/kokous, puheenjohtajalle 50 % korotettuna.

Toiminnanjohtaja Hanna Ollikainen ja projektityöntekijä Mari Matikainen

Henkilöstökuluja asiamies/toiminnanjohtajan tehtävästä Hanna Ollikaiselle maksettu palkkaa (varsinainen toiminta, 50 % työaika) **22 053,75 €** ja km-korvauksia **2540,02 €**. EU-projekteissa kahdelle työntekijälle yhteensä palkkoja on maksettu **33 402,40 €** sekä matkakorvauksia näiden tehtävien suorittamisesta **1807,12 €**.

JÄSENYT

Etelä-Karjalan virkistysalue-säätiö on jäsenenä seuraavissa yhdistyksissä:

- MHY Etelä-Karjala ry
- Pidä Saaristo Siistinä ry
- Hiitolanjoki-yhdistys ry

TULEVA TOIMINTA JA RISKIT

Säätiön toiminnan rahoitus tulevaisuudessa / maakuntaudistuksen jälkeen

Kunnat rahoittavat säätiön hallintokulut ja alueiden huollon kustannukset toistaiseksi voimassa olevan sopimuksen perusteella. Rahoitus on sidottu asukasmääriin ollen 0,43 €/asukas/vuosi. Osa-aikaisen toiminnanjohtajan henkilöstökustannuksista vastaa Etelä-Karjalan liitto. Rahoituksesta on huolehdittava väestön väheneminen huomioiden sekä tulevan maakuntaudistuksen jälkeen.

Rakenteiden kunnossapitotarve

Säätiön virkistysalueilla ja retkisatamissa on paljon retkeilyrakenteita, joiden kunnossapito on tärkeä huomioida kestävässä toiminnassa. Heikkokuntoinen infra ei lisää vetovoimaa ja tuota virkistystä ja voi jopa aiheuttaa vaaratilanteita kohteissa kävijöille. Rahoituksen riittävydestä infran kunnossapitoon ja tarvittaessa uusimiseen on huolehdittava.

Hankerahoituksen jatkuvuus

Maakunnallista retkeilyä, luonnon virkistyskäytön ja luontomatkojen toimintaympäristön kehittämistä on toteutettu Virkistysalue-säätiön toimesta EU-hankerahoituksella. Mikäli tämänkaltaista hankerahoitusta ei olisi saatavilla tulevina vuosina ja tulevilla ohjelmakausilla, tulee säätiön löytää muita rahoituksia toiminnan ja palvelujen kehittämiseen.

Henkilöriski

Säätiön toiminta on yhden työntekijän varassa ilman varahenkilöä. Jatkuvuuden turvaamiseksi säätiön toiminta olisi hyvä saada osaksi isompaa organisaatiota.



TALOUS

Yleistä

Säätiön toiminnan pysyvä rahoitus saadaan kunnilta. Kuntarahoituksella katetaan säätiön hallinto, kiinteät kulut ja alueiden huolto ja ylläpito. Etelä-Karjalan liitto avustaa säätiötä maksamalla asiamiehen palkkauskuluja 10 päivältä kuukaudessa. Lisäksi luonnon virkistyskäytön kehittämiseen on saatu hankeavustuksia sekä kehittämistä- että investointihankkeille. Vuonna 2017 säätiöllä oli kaksi omaa EU-hanketta ja osallistui kahteen hankkeeseen, joihin kirjattiin henkilöstökuluja.

Henkilöstö

Asiamies/toiminnanjohtaja Hanna Ollikaisen työtunnit toiminnanjohtajana lisääntyivät vuoden alusta 5 päivästä 10 päivään.

Hankerahoitus mahdollisti Ollikaiselle 100 % työajan toukokuun alusta vuoden loppuun, saman ajanjaksona palkattiin Sarviniemi-hankkeelle osa-aikainen projektityöntekijä Mari Matikainen.

Säätiön oma varainhankinta ja tuotot

Retkisatamissa on käytössä sauna- ja laiturimaksu, joka kerätään saunoilla oleviin lippaisiin, myös pankkitilille voi maksaa. Saunamaksu- ja vuokratuotot nousivat hieman edellisvuodesta, mutta maksujen keräämistä tulisi yhä tehostaa. Metsänmyyntituloa ei saatu vuonna 2017.

Aluehankinta

Lahnasenkosken hankintaan säätiön sai avustukset Rautjärven kunnalta ja Etelä-Karjalan liitolta.

Hankerahoitus

Retkisatamat Geopark-kuntoon (investointihanke)

Hankkeen kuntarahoitus on saatu kahdessa erässä. Investointihankkeen hankeavustus (60 % hyväksytyistä kuluista) vuodelta 2016 saatiin elokuussa. Vuoden 2017 hankeavustus toteutuneisiin kuluihin haetaan ELY-keskukselta alkuvuonna 2018.

Sarviniemi retkikohteeksi (kehittämishanke)

Tämän hankkeen tukiosuus on 80 %. Noin puolet hankkeen kustannuksista esitettiin maksuhakemuksessa 30.10.2017 ja ELY-keskus maksoi hanketuen tammikuussa 2018. Etelä-Karjalan Säästöpankkisäätiö myönsi 20 000 euron avustuksen tälle hankkeelle, se käytetään hankkeen omarahoitukseen ja Sarviniemen rakenteisiin yms. jotka eivät ole hyväksyttäviä kuluja kehittämishankkeessa.

Pyöräilyn teemareittihanke ja Saimaa Geoparkin opasteet

Näissä Virkistysaluesäätiö on osatoteuttaja, ja toiminnanjohtaja kirjaa työtunteja hankkeelle. Palkkakustannukset tuleva säätiölle takaisin ko. hankkeiden tuenmaksu jälkeen tehtävällä tuensierrolla.

Tilikauden tulos on 35 108,90 € ja taseen loppusumma 1 412 641,85 €.

Tarkemmat tiedot taloudesta käyvät ilmi tilinpäätöksestä erittelyineen.

